

TYT

TÜRKÇE DENEME - 6

ÇÖZÜMLER

TAMAMI VIDEO ÇÖZÜMLÜ

VIDEO ÇÖZÜM UYGULAMASI İÇİN

1. 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Parçada moda anlayışlara göre değil, kendi anlayış ve zevkine göre şiirlerini yazan; dolayısıyla herhangi bir akıma dâhil olmayan şairlerden söz edilmiştir. Parçadaki altı çizili “şiiri kendisiyle başlayıp kendisiyle biten” ifadeyle de herhangi bir akım ya da şairin etkisinde olmadan kendi şiir anlayışının yolunda eser veren şairler anlatılmak istenmiştir. Bu düşünceleri en iyi ifade eden yargı ise B seçeneğinde verilmiştir.

Cevap B

2. Parçada insanın kendisini gözlemlemesi, çevresindeki herkes kadar değerli olduğunu fark etmesi üzerine öneriler sunulmuştur. Parçada geçen “kendisine de tanınması önemlidir” sözünün de yardımıyla ilk boşluğa “verdiği şans” sözü getirilebilir, özellikle “tanınması” sözcüğü anlamca “şans” ile ilişkilendirilebilir. “Düşüncelerinizi” ve “yöneltmeyeziniz” sözlerinin yardımıyla ise ikinci boşluğa “iyiye ve güzele, olumlu bir çevreye, pozitif olana” sözleri getirilebilir. Buna göre parçadaki boşlukları en uygun şekilde tamamlayan sözler C seçeneğinde verilmiştir.

Cevap C

3. Parçadaki II, III, IV ve V numaralı sözcüklerin cümle içinde kazandığı anlam ile ayraç içindeki açıklamaları birbiriyle uyumludur. Yani bu sözcük ve ayraç içindeki açıklamaları parçaya göre eş ya da yakın anlam taşımakta ve dolayısıyla birbirinin yerine kullanılabilir. Ancak I numaralı “kullandığımız” sözcüğü, “bildiğimiz” açıklaması ile uyumlu değildir. Bu sözcük günlük dilde sarf ettiğimiz kelimeleri anlatmaktadır.

Cevap A

4. Öncüldeki cümlede geçen altı çizili “içten içe” sözü, TDK Türkçe Sözlük'teki açıklamasına göre “gizli gizli, belli etmeden” anlamını taşımaktadır. A, B, C ve D seçeneklerinde bu anlamda bir söz kullanılmamıştır. Ancak E seçeneğindeki “Kimseye belli etmeden” sözü, cümleye aynı anlamı katmıştır.

Cevap E

5. Yakın anlamlı cümlelerde, birbiriyle aynı düşünceyi aynı doğrultuda savunma ve ifade etme söz konusudur. Buna göre II numaralı cümlede hayattan çok fazla şey beklemenin mutluluğu engellediği, III numaralı cümlede insanı zorluklardan kurtaran şeylerin ne olduğu, V numaralı cümlede ise başkalarına faydası olan insanın en mükemmel insan olduğu anlatılmıştır. Dolayısıyla bu cümleler arasında anlamsal bir yakınlık yoktur. Ancak I ve IV numaralı cümlelerde “başkalarını küçültmekle başarı ve büyüklük elde edilemeyeceği” anlatıldığından bu cümleler anlamca en yakındır.

Cevap B

6. Öncüldeki iki cümlede verilen bilgiler şunlardır:

- *Kıralık Konak*, Karaosmanoğlu tarafından yazılmıştır.
- Eserde, Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküş dönemindeki toplumsal nedenler dile getirilmiştir.
- *Kıralık Konak*, imparatorluğun çöküşü içerisinde kuşaklar arasında değişen değer yargılarının yaşam biçimlerinde çelişkiye yol açmasını sergileyen bir romandır.

Bu bilgiler arasında imparatorluğun çöküşünde rol alan bütün toplumsal değerler olmadığı için A, Karaosmanoğlu'nun romanlarında toplumsal sorunlara değindiği söylenmediği için B, yeni yaşam biçimlerinin benimsenmesi olmadığı için D, romanın Osmanlı'nın çöküş yıllarında yazıldığı olmadığı için E seçenekleri yanlıştır. Buna göre yukarıdaki üç bilginin de doğru şekilde aktarıldığı yargı, C seçeneğinde verilmiştir.

Cevap C

7. Öncüldeki cümlede geçen “kendi düşüncesi” tamlamasında “kendi” sözcüğü tamlayan olarak kullanılan bir dönüşlülük zamiri olduğundan A, cümledeki “özgür” sözcükleri “olması, bırakılmaları” fiilimsilerine sorulan “Nasıl?” sorusuna yanıt veren birer durum zarfı olduğundan B, “inan-ıyor-sa(ise)-m” sözcüğü yapım eki almamış ve “ise” ek fiiliyle birleşik zamanlı yapılmış çekimli bir fiil olduğundan C, “gerek-tik-i-n-i” sözcüğü belirtme hâli eki olan “-i” ve sıfat-fiil yapım eki olan “-tik” eklerini aldığı için E seçenekleri doğrudur. Ancak cümledeki “bulmakta, uygulamakta” sözcükleri, zaman belirten zarf-fiil olarak değil, “bulmak konusunda, uygulamak konusunda” anlamında birer isim-fiil olduğu için D seçeneğinde yanlış bilgi verilmiştir.

Cevap D

8. Dizelerde geçen “neredesin” sözcüğü soru zamiri, “bu gemi” tamlamasındaki “bu” sözcüğü işaret sıfatı, “büyük-lük” sözcüğü isimden isim yapım eki olarak türemiş isim, “şimdi, artık” sözcükleri yüklemelerin zamanını ifade ettiğinden zaman zarfıdır. Ancak dizelerde kurallı birleşik fiil (yeterlilik, tezlik, sürerlilik, yaklaşma fiilleri) kullanılmamıştır. Dizelerde kullanılan “terk ettin, hata ettiysem, affet” fiilleri, yardımcı eylemle yapılan birleşik fiildir.

Cevap A

9. Özne-yüklem ilişkisine göre cümleler etken, edilgen, dönüştürücü ve işteş olmak üzere dörde ayrılır. I, II ve III numaralı cümlelerde “-I, -n” edilgenlik eklerini almış olan “ele al-ın-ır, tercih et-il-ir, rastla-n-ır” fiilleri yüklem olarak kullanılmıştır. Bu cümlelerde gerçek özne, yani eylemi yapan da belli değildir. Dolayısıyla bu cümleler edilgen çatılıdır. Ancak IV ve V numaralı cümlelerde kullanılan “geçer, hedefler” fiilleri çatı eki almadığından ve bu cümlelerde gerçek özne kullanıldığından bu cümleler etken çatılıdır.

Cevap E

10. A seçeneğindeki “bahar aylarında” tamlamasında araya söz grubu girmemiştir. B seçeneğindeki “tabiatın dengesi” tamlamasında araya söz grubu değil, bir sıfat olan “mükemmel” sözcüğü girmiştir. D seçeneğindeki “çalışma temposu, sağlık sorunları” belirtisiz isim tamlamasıdır ve başlarına “yoğun, birtakım” sıfatları getirilmiştir. E seçeneğindeki “şairlerin yazdıkları” belirtisiz isim tamlaması da başına “usta” sıfatını almıştır. Ancak C seçeneğindeki “dağların manzarasını” belirtili isim tamlamasında tamlayan ile tamlanan arasında bir söz grubu olan “nefes kesen” sıfatı girmiştir.

Cevap C

11. Parçadaki altı çizili sözcüklerin aldığı ekler şöyledir:

şair - lik - i
İK İİYE İye.

şahsiyet - tir
İK Bildirme Eki

böl - üm - ü
FK FİYE İye.

iş - le - me - s - i - n - i
İK İFYE FİYE Kay. İye. Kay. Belirt. Hâli

gerek - tir - ecek - tir
FK FFYE Gel. Zaman Bildirme
Kipi Eki

Buna göre II numaralı sözcük yapım eki almamıştır.

Cevap B

12. Parçadaki I numaralı cümlenin yüklemine kullanılan “-ma” olumsuzluk eki hem biçimce hem anlamca olumsuzluk oluşturduğundan A, III numaralı cümledeki “anlamazsınız” yüklemi cümlenin en sonunda olmadığı için C, IV numaralı cümlenin yüklemi “biriktirdim” çekimli fiili olduğu için D, V numaralı cümlede “hüzünlüydüm, sevinçli” yüklemeleriyle oluşturulan cümleler sıralandığı için E seçenekleri doğrudur. Ancak II numaralı cümlede fiilimsi ile oluşturulan yan cümle olmadığı için bu cümle girişlik birleşik değildir, bu cümle tek yargıdan oluşan ve yan cümlesi olmayan bir cümle olduğu için yapısına göre basittir.

Cevap B

13. Öncüldeki cümlenin ögeleri şöyledir:

Amaçlarına doğru koşmayan, hiç düşürmeyen bir
Özne (Sıfat-fiil grubu)
insanın hayatı cehennem gibidir.
Yüklem (Edat grubu)

Buna göre B ve D seçenekleri doğrudur. Özneden kullanılan “koşmayan, kurmayan” fiilimsileri yan cümle oluşturduğu için C seçeneği doğrudur. “(Onun) Amaçlarına” tamlamasında kişi zamiri olan tamlayan kullanılmadığı için E seçeneği doğrudur. Ancak cümlenin yüklemi bir sıfat tamlamasından değil, edat grubundan oluştuğu için A seçeneğinde yanlış bir bilgi verilmiştir.

Cevap A

14. Öncüldeki cümlenin ögeleri şöyledir:

Spora yeni başlayan gençlerin performansları ve
Özne
istekliliği düzenlenen etkinlikler sayesinde artıyor.
Zarf tümleci Yüklem

Buna göre cümlenin öge dizilişi C seçeneğinde verilmiştir.

Cevap C

15. Parçadaki I, III, IV ve V numaralı cümlelerde herhangi bir yazım yanlışı yoktur. Ancak II numaralı cümledeki “kamu oyu” sözcüğünün yazımı yanlıştır. Bu sözcük kalıplaşmış olduğu için “kamuoyu” şeklinde bitişik yazılmalıdır.

Cevap B

16. Özel isme getirilen çekim eki ayrıldığından II, özel isme getirilen çekim eki ayrıldığından ve ses düşmesi nedeniyle fiilin bitişik yazılması kuralına uyulduğundan III, özel isme getirilen çekim eki ayrıldığından IV ve özel isim türetildikten sonra gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmadığından V numaralı sözlerin yazımı doğrudur. Ancak bir özel isme bağlı cins isimle kurulan tamlamalarda cins ismin küçük yazılması kuralına uyulmadığından I numaralı sözün yazımı yanlıştır. Bu sözün doğru yazılışı "Osmanlı sadrazamlarından biri" şeklinde olmalıdır.

Cevap A

17. Özneyi belirtmek için birinci boşluğa virgül, içlerinde virgüller olan sıralı cümlelerin arasında olduğu için ikinci boşluğa noktalı virgül, eş görevli sözler sıralandığı için üçüncü ve dördüncü boşluklara virgül, yargı tamamlandığı için beşinci boşluğa nokta, açıklama yapıldığı için altıncı boşluğa iki nokta getirilmelidir. Buna göre E seçeneğindeki işaretler, verilen boşluklara sırasıyla getirilebilir.

Cevap E

18. Yargı tamamlandığı için II ve IV, içinde virgüller bulunan sıralı cümleler arasında kullanıldığı için III, yüklem söylenmediği yani yargı tamamlanmadığı için V numaralı işaretlerin kullanımı doğrudur. Ancak I numaralı noktalı virgül yanlış kullanılmıştır. Herhangi bir anlam karışıklığına neden olmayacaksa ve içlerinde başka virgüller yoksa sıralı cümlelerin arasında virgül kullanmak gerekir.

Cevap A

19. A, B, C ve E seçeneklerindeki cümlelerde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur. Ancak D seçeneğindeki "görünen" sözcüğünün yanlış anlamda kullanılması anlatım bozukluğuna neden olmuştur. Cümledeki bozukluğu gidermek için bu sözcüğün yerine "görülen" sözcüğü getirilmelidir.

Cevap D

20. Her paragrafta yalnızca bir konu ve bir ana düşünce işlenmelidir. Farklı bir konuya geçildiğinde ise yeni bir paragrafta geçilmelidir. Buna göre parçadaki I, II, III ve IV numaralı cümlelerde Mısırlıların oluşturduğu kronolojik sistemlerle ilgili bilgiler bir paragraf bütünlüğü içerisinde ele alınmıştır. Ancak V numaralı cümleden itibaren Mısırlıların takvimlerini nasıl oluşturduğu konusuna değinilmeye başlandığından ikinci paragraf bu cümleyle başlamalıdır.

Cevap C

21. Bir paragraftaki bütün cümleler aynı konu ve ana düşünce çerçevesinde birbirine bağlı olmalıdır. Farklı bir konudan söz eden veya ana düşünce ile çelişen cümleler düşüncenin akışını bozar. Buna göre parçadaki II, III, IV ve V numaralı cümlelerde geleneksel Türk tiyatrosunun özelliklerinden söz edilmektedir. Ancak I numaralı cümlede Karagöz ve orta oyununun ortak bir özelliğinden söz edilerek düşüncenin akışı bozulmuştur.

Cevap A

22. Parçada geçen "Çiçek demeti gibi..." cümlesiyle kamyon ile ilgili bir benzetme yapıldığından A, "hevesle" sözcüğü ile insan dışındaki bir varlığa insana ait bir özellik aktarıldığından C, "süzülen, akıl etmemişti, yumuşak, alıyor" gibi sözcükler mecaz anlamı olduğu için D, "babası gibi, dedesinin de..." ifadesinde karşılaştırma yapıldığı için E seçenekleri doğrudur. Ancak parça öyküleme ve betimleme biçiminde yazılıp parçada okuyucuya herhangi bir konuda bilgi sunma amacı olmadığından B seçeneğindeki "açıklama" yoktur.

Cevap B

23. Parçada yazar, sanatçıların birbirlerinin eserlerini okumadıklarını, okusalar da fikirlerini belirtmediklerini; bunun da sanatsal gelişme önünde bir engel oluşturduğunu anlatmıştır. Yazar, bu tür değerlendirmeler yapıldığında sanat anlamında bir gelişme olacağı düşüncesini savunmaktadır. Bu düşüncüyü en iyi ifade eden yargı ise D seçeneğinde verilmiştir.

Cevap D

24. Her paragraf giriş - gelişme - sonuç cümlelerinden oluşur. Bu tür soruların çözümüne I numaralı cümlelerin giriş cümlesi olmaya uygun olup olmadığına bakılarak başlanır. Uygunsa seçeneklerin de yardımıyla diğer cümleler arasındaki anlam ilişkileri incelenir ve ilişkinin kesildiği yerde değişiklik yapılır. Buna göre I numaralı cümle, parçanın giriş cümlesi olmaya uygundur. II ve III numaralı cümleler de giriş cümlesinin ve birbirinin devamı niteliğindedir. Ancak IV numaralı cümle, V numaralı cümlede ifade edilenlerin nedeni niteliğinde olduğu için bu cümleden sonra gelmelidir. Dolayısıyla IV ve V numaralı cümlelerin yerleri değiştirildiğinde parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur.

Cevap E

25. Bir paragrafta kullanılan tüm cümleler anlamca birbirleriyle uyumlu olmalı, paragrafta anlatılanları desteklemelidir. Parçanın ilk cümlesinde bilimsel çalışmaların sanat eserlerine esin kaynağı olduğu söylendikten sonra, bir sanat eserinin bilimsel bir çalışmaya esin kaynağı olduğuna dair bir örnek verilmiştir. O hâlde boş bırakılan yere ilk cümlede belirtilenlerin aksinin olabileceğine dair bir geçiş cümlesi getirilmelidir. Buna göre parçadaki boşluğu anlamca en uygun şekilde tamamlayan cümle C seçeneğinde verilmiştir.

Cevap C

26. Parçada geçen “Örneğin bir eyalet ismi yazdığınızda ortalama hane geliri, gelir dağılımı, etnik dağılım, yaş ortalaması, nüfusun ne kadarının hangi iş kollarında çalıştığı...” cümlesine göre A, “Üstelik bütün bilgiler, kolay anlaşılır tablolar ve grafikler eşliğinde sunuluyor.” cümlesine göre B, “kamu kurumları tarafından vatandaşa açılan verilerini” ifadesine göre D, “sorguladığınız kriterlere bağlı olarak” ifadesine göre E seçeneklerinde verilenlerin sözü edilen projenin özellikleri arasında olduğu anlaşılmaktadır. Ancak parçada C seçeneğine dair bir ifade yoktur. Projede vatandaşların kişisel bilgileri değil, kamuya açık olmasında sakınca olmayan bilgileri paylaşılmıştır.

Cevap C

27. Parçanın I numaralı cümlesinde hikâye türü ile ilgili bir saptama yapılmıştır. Soru kökündeki cümlede geçen “Bu yönden bakıldığında hikâye” ifadesi de bu cümledeki saptamayla ilgilidir. Parçanın devamında da hikâyenin tarih boyunca nasıl bir değişim içinde olduğu açıklanmıştır. Buna göre soru kökünde verilen cümle, düşüncenin akışına göre I numaralı cümleden sonra getirilmelidir.

Cevap A

28. Parçanın yazarı, otobiyografik bir edebiyat anlayışı olmadığından, edebiyat aracılığıyla gerçekte yaşamayı mümkün olmayan şeylere ulaşabildiğinden söz etmektedir. O hâlde bu düşüncüyü ifade eden B seçeneğine ulaşılabilir. Ancak yazar, edebiyat ile gerçek hayatın örtüştüğü noktalara değinmediğinden A, edebî eserin özgür toplumlarla ilişkisinden söz etmediği için C, edebiyatın otobiyografik olmaması gerektiğini düşündüğünden D, edebiyatın değer kazanmasının şartlarından söz etmediği için E seçeneklerine ulaşamaz.

Cevap B

29. Parçada ekran tipleriyle ilgili karşılaştırmalı bir anlatım yapılmıştır. Yeni teknolojiyle üretilen ekranların eskilerine göre üstün yanları vurgulanmıştır. Parçada ekran üretim teknolojisiyle ilgili olarak üzerinde en çok çalışılan özellikler belirtilmediği için A, tüm çalışmaların ekranların ekonomik olmasına yönelik olduğu belirtilmediği için B, tüketicilerin işlevden çok fiyata önem verdiği belirtilmediği için D, tek kusuru yüksek maliyeti olan yeni ekranların maliyetinin düşürüldüğü anlatıldığı için E seçeneklerine ulaşamaz. Ancak parçada yeni ekranların geliştirilen özelliklerinin yanı sıra maliyet ve satış fiyatlarının da dikkate alınıp düşürüldüğü anlatıldığı için C seçeneğine ulaşılabilir.

Cevap C

30. Parçada geçen “içinde yaşadığı toplumun niteliklerine yabancı olamayan bir kişiliğe sahiptir her şeyden önce” ifadesine göre B, “dondurulmuş karelerin birden hareketlenmesi” ifadesine göre C, “Günlük hayattan kişileri alarak onları birer roman kahramanı hâline getiririverir. Okuyucu da her gün sokakta yanı başından geçip giden insanların yaşadıklarını okuma fırsatı bulur.” cümlelerine göre D ve E seçenekleri parçada söz edilen yazarın başarılı olmasını sağlayan etkenler arasındadır. Ancak parçada A seçeneğine dair bir ifade yoktur.

Cevap A

31. Parçada geçen “kan şekeri sağlıklı düzeye yakın tutup yaşamlarını normal şekilde sürdürebilmek için rutin olarak insülin almaları gerekiyor” ifadesinde I ve II numaralı yargılara değinilmiştir. Ancak parçada insülin dozlarını hastaların kendilerinin ayarlamasının zor olduğuna değinilse de bu dozlara kendi kendilerine karar vermemeleri gerektiğine dair bir ifade yoktur.

Cevap E

32. Parçada geçen “Ancak yeni bir araştırma, ... yağışlı hâle geleceği yönünde öngörüler ortaya koydu.” cümlesinden A, “Buna göre kurak bölgelerde yağmur yağışında genel bir artış olacağı gibi ani sellere neden olan aşırı yağış olayları da daha sık görülecek.” cümlesinden B, “Öte yandan fazla yağış bu bölgelerde suya erişimin artacağı anlamına da gelmiyor. Çünkü küresel ısınmadan kaynaklı fazla ısı bu bölgelerdeki buharlaşma hızını da artıracak.” cümlelerinden C, “Öncelikle bu bölgelerdeki toplumlar fazla yağışa alışık olmadığı için buralarda sellerden korunmaya yönelik altyapı olmayabilir ya da yetersiz olabilir. Bu da bu bölgelerde insanların sellerden daha fazla zarar görebileceği anlamına geliyor.” cümlelerinden E seçenekleri çıkarılabilir. Ancak parçada D seçeneğinin çıkarılabileceği bir yargı yoktur.

Cevap D

33. Parçada geçen “pek çok organın onarıldığı, yenilediği ve sağlıklı çalıştığı söylenebilir” ifadesine göre I, “...esas olarak hangi durumlara iyi geldiğini öğrenmek ve ona göre tüketmek gerekmektedir” ifadesine göre III numaralı yargılar meyveler ile ilgili olarak söylenebilir. Ancak parçada her bir meyvenin içeriğinin vücudun onarılmasına yardımcı olduğuna dair bir ifade bulunmadığı için II numaralı yargı söylenemez.

Cevap B

34. Parçada geçen “...ihtiyaç olmaktan çıkan ‘çöp’lerle dolar” ifadesinde A, “Aynı anda ‘üretici’ de malını öyle bir iştahla tüketir ki o mal olmadan dünyada nefes almak mümkün değil sanırsın.” cümlesinde B, parçadaki I ve II numaralı cümlelerde D, “İmalat manipülasyonlarının gözlere sokula sokula icra edildiği alanlardan biridir çok sevdiğimiz futbol.” cümlesinde E seçeneklerine değinilmiştir. Ancak parçada C seçeneğine dair bir ifade yoktur.

Cevap C

35. Her paragrafta yalnızca bir konu ve bir ana düşünce işlenmelidir. Farklı bir konuya geçildiğinde ise yeni bir paragrafa başlanmalıdır. Buna göre parçadaki I, II, III ve IV numaralı cümlelerde üretici ve müşterilerin piyasaya sürülen ürünlere bakış açıları bir paragraf bütünlüğü içerisinde işlenmiştir. Ancak V numaralı cümleden itibaren futbol alanındaki üretim-tüketim ilişkisinden söz edilmeyle başlanarak yeni bir konuya geçildiğinden ikinci paragraf bu cümleyle başlamalıdır.

Cevap E

36. Parçada geçen “bazı intihar vakaları da kayıtlara geçmiştir” ifadesinde A, “yerden çatısının ucuna kadar olan yüksekliği” ifadesinde C, “Yapılan statik hesaplamalara göre ağırlığı yaklaşık 10.000 tondur” ifadesinde D, “Derinliğinde bulunan çukurların altındaki kanalda” ifadesinde E seçeneklerine değinilmiştir. Ancak parçada kulenin gövdesinin işlenmemiş moloz taşından yapıldığı söyleneceği de sağlam bir malzeme olduğu söylenmediği için B seçeneğine değinilmemiştir.

Cevap B

37. Parçada sözü edilen intihar vakaları ile ilgili iki örnek verildiğinden II; kulenin yüksekliği, duvar kalınlığı, iç ve dış çapı ile ilgili kesin, ağırlığı ile ilgili yaklaşık ölçüm sonuçları verildiğinden III, “Galata Kulesi konulu en uzun şiiir” ifadesinde karşılaştırmaya yer verildiği için IV numaralı yargılar doğrudur. Ancak parça, nesnel verilere dayalı olarak yazılıp açıklama anlatım biçimi kullanılmış ve kişisel düşüncelere yer verilmemiş olduğu için I numaralı yargı yanlıştır.

Cevap D

38. Parçada yazar, okuduğu sanatçıların etkisiyle estetik zevkinin yükseldiğini, estetik ile ilgili yazabilmek için geniş ilgi alanlarına sahip olmanın gerekliliğini ve estetik duyarlılığa sahip olmanın çevredeki çirkinlikleri görmek gibi kötü bir sonucunun olduğunu anlatmıştır. Altı çizili “Edebiyatın edebiyatı aşan bir şey olduğunu” sözüyle ise edebiyatla ilgilenebilmek için başka alanlara da hâkim olmak gerektiğini anlatmak istemiştir. Bu düşünceyi en iyi ifade eden yargı ise A seçeneğinde verilmiştir.

Cevap A

39. Parçada geçen “Esasen estetik üzerine düşünüp yazabilmeniz için ilgi alanınızın çok geniş olması gerekir.” cümlesinden A, “bunun insanı çok da mutlu eden bir duyarlılık olduğunu söyleyemem” ve “estetikten başka bir şey tanımamak, insanı hayattan koparan bir çeşit hastalıktır” ifadelerinden B, “İyi kitaplar okuduğunuz, güzel sanatlarla ilgilendiğiniz zaman estetik zevkiniz de kendiliğinden yükseliyor” ifadesinden ve parçanın genelinden C, “...çevrenize dikkatle baktığınız zaman sayısız çirkinlikle karşılaşıyorsunuz” ifadesinden E seçenekleri çıkarılabilir. Ancak parçada D seçeneğindeki yargıya dair bir ifade yer almamıştır.

Cevap D

40. Koşul anlamı “-se/-sa, -meden/-madan, ki, mi, ama, üzere” gibi anahtar ek ve sözcüklerle sağlanır. Bir koşul belirtilir ve bu koşul ortaya çıkmadan sonucun gerçekleşmeyeceği anlamı vardır. Buna göre parçadaki I, II, IV ve V numaralı cümlelerde koşul anlamı yoktur. Ancak III numaralı cümlede estetik zevkin kendiliğinden yükselmesinin koşulu olarak “iyi kitaplar okunması, güzel sanatlarla ilgilenebilmesi” koşulu belirtilmiştir.

Cevap C

1. Bu testte sırasıyla, Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.
2. Cevaplarınızı cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Fenikeliler Doğu Akdeniz'de faaliyet yürütmüşlerdir. Yunanlı tüccarlar bu alfabeyi Avrupa'ya götürmüşlerdir.

Cevap: C

2. Yazısız hukuk kuralları olan töre Türk kültürünün önemli unsurlarından birisidir. Bağımsızlığın olması ulusal kültürün korunmasında önemli bir etmenddir.

Cevap: D

3. Yasama yetkisi yani kanun yapma yetkisi hükümdara aittir. Hükümdarın verdiği emirler yasa hükmünde kabul edilmiştir.

Cevap: D

4. II. Mahmut'un farklı dinlere inanan yurttaşlarını kendi ibadethanelerinde görmek istediğini ifade etmesi, hükümdarın halk arasında din farkı gözetmediğini gösterir.

Cevap: A

5. Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda toprak kaybetmesi bu bölgeden Anadolu'ya göç hareketlerinin başlamasına neden olmuştur.

Cevap: A

6. **Dikey dağılış:** Kalıcı kar sınırı, orman sınırının yükseltiye bağlı değişimi, basınç sıcaklık vb. dikey yöndeki değişimi dikey dağılıştır.

Alansal dağılış: Deprem kuşakları, iklim çeşitliliğinin etki alanları, nüfus dağılışı vb. dir.

Zamanda dağılış: Olgu veya olayların tarihsel olarak değişimlerinin saptanmasıdır. Örneğin depremlerin, ekonomik faaliyetlerin zaman içerisinde değişimi gibi.

Cevap: D

7. Ege Bölgesi dağları diğer kıyılarımıza göre genelde denize dik uzanırlar. Bundan dolayı denizel etki de iç kesimlere kadar ilerleyebilmektedir. Bunun sonucunda kıyıda yetiştirilen tarım ürünleri de kıyı alanlarından çok içerideki yerlerde de yetiştirilebilmektedir.

Cevap: E

8. Falez (layılar) olabilmesi için kıyılarda izohips aralıklarının oldukça sıklaşması ve daralması gerekirdi. Bundan dolayı böyle bir yüzey şekli bulunmamaktadır.

Cevap: E

9. -40°C izoterminin Sibiry'a'daki dağılımı temmuz ayın sıcaklık dağılışında değil, Ocak ayı sıcaklık dağılışında etkili olur. Haritaya bakıldığında böyle bir durumun sözü konusu olmadığı görülecektir.

Cevap: D

10. Nükleer enerji üretimlerinin artması beraberinde radyoaktif kirliliğe neden olur.

Cevap: C

11. Düşünme, duyum ve izlenimlerden, tasarımlardan ayrı olarak aklın bağımsız ve kendine özgü eylemidir.

Cevap: C

12. Parçada açıklaması verilen görüş Pozitivizm (olguculuk) dir. Bu görüşün temsilcisi olan A. Comte'e göre, tüm bilgilerimiz olgudan ortaya çıkar ve olgunun temelinde de deney ve gözlem vardır.

Cevap: A

13. Hilozoizm, madde anlamına gelen "hyle" kavramı ve canlı anlamına gelen "zoe" sözcüklerinin birleşimiyle oluşmuştur. Maddeyi canlı ve ruhlı kabul eden bir düşüncedir.

Cevap: D

14. Parçaya baktığımızda herkesin göremediğini görmek, fark edemediğini fark etmek sanatçının diğer insanlardan farklı olan yanı duyarlılığının sanat eserine bir yansımasıdır yargısına ulaşmamızı sağlar.

Cevap: A

15. Bilimin önceliği olgular ve bu olgulardan elde edilen nesnel bilgilerdir. Bu bilgilerin ortaya konulmasında ya da sonuçlarında insan inancına ilişkin ortaya çıkacak sorunların veya bu sorunlara yaklaşımların yeri değildir. Bundan dolayı A, B, C, D şıkları olumsuz tavır kabul edilmesine karşın E şikkı böyle bir duruma ifade edilmemelidir.

Cevap: E

16. Parçada hakkında bilgi verilen delil, (A) seçeneğinde yer alan "Ekmel varlık" delilidir.

Cevap: (A)

17. **İhsan**, genel olarak iyilik ve lufufla bulunmak, bir işi en güzel şekilde yapmak, Allah'a ihlâsla kulluk etmek; **ihlas**, kulun bütün tavır ve sözlerinde sadece Allah'ın rızasını gözetmesi; **hidayet**, dünya ve ahiret mutluluğunu sağlayacak yolu gösterme; **tevekkül**, Allah'a güvenip dayanma; **tevhid** ise Allah'ın zatında, sıfatlarında, mâbud oluşunda bir ve tek olduğunu zihin ve kalp yoluyla kabul etme anlamına gelen bir terimdir. O halde bu ayetleri en iyi ifade edecek kavram, E seçeneğinde yer alan "tevhid" kavramıdır.

Cevap: (D)

18. A, B, C ve E şıklarında yer alanların her biri, İslam'a göre makbul bir ibadette olması gereken özelliklerdir. Aksi takdirde o, ibadet yerine bile sayılmayabilir. Ancak D şıklarında yer alan özellik, İslam'a göre ibadette olması gereken bir özellik değildir. Yani bir ibadetin makbul (geçerli) olabilmesi için şahitler huzurunda yapılmasına gerek yoktur. İbadetler yalnızca da yerine getirilebilir. Bu sebeple sorunun doğru cevabı, D seçeneğidir.

Cevap: (D)

19. Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla gelmesi gereken kavramlar, sırasıyla (B) seçeneğinde verilmiştir.

Cevap: (B)

20. Sorunun öncüllerinde yer alan Hinduizm ve Budizm dinleri, parçada sözü edilen dinler arasında yer alırken, II. öncülde yer alan Taoizm bu dinler arasında sayılmaz. Çünkü Taoizm; bir Hint Yarımadası'nda değil, Çin ve Japonya bölgelerinde ortaya çıkan bir dindir. Bu sebeple sorunun doğru cevabı, (B) olmalıdır.

Cevap: (B)